

ПРАВО НА БЕЗПЕЧНЕ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ДОВКІЛЛЯ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра УСФН

На початку ХХ ст. людство вступило в епоху науково-технічного прогресу. Безумовно, вдосконалення технологій і зростання виробництва сприяє задоволенню потреб людей, але слід звернути увагу на те, яке це має значення для навколишнього середовища. Забруднюється природа, знищуються ліси, випадають кислотні дощі, посилюється ерозія ґрунту і наслідком цього є погіршення здоров'я людей. Кожен з нас є невід'ємною частиною природи. Нам подобається спостерігати за чудесами, які нас оточують. Проте, все частіше ми забуваємо, що все це залежить від нас, від того, як ми ставимося до навколишнього світу.

Базовим в системі екологічних прав є право на безпечне для життя і здоров'я людини довкілля. Екологічні права громадян відносяться до конституційних прав людини (ст. 50 Конституції України) «Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди». Це право закріплене законодавством і забезпечує державою можливість проживати в середовищі, яке не становить загрози здоров'ю. А також користуватися для своїх життєво необхідних фізичних і духовних потреб безпечними природними благами. Людина має право вимагати від держави та інших фізичних і юридичних осіб виконання вимог екологічної безпеки. У разі порушення їх, слід звертатися за захистом до компетентних органів. Всі фізичні та юридичні особи в процесі своєї діяльності, якщо вона пов'язана з впливом на навколишнє середовище, зобов'язані дотримуватися норм, а також здійснювати комплекс заходів, спрямованих на поліпшення стану навколишнього середовища.

На жаль, Україна не надто розвинена в екологічному плані. Фінансування природоохоронних заходів найчастіше здійснюється за залишковим принципом. В результаті чого країна перенасичена хімічними, металургійними і гірничорудними виробництвами із застарілими технологіями, що створює руйнівний вплив на навколишнє середовище. Існують санітарно-гігієнічні норми якості повітря і води, які затверджені в Міністерстві охорони здоров'я та Міністерстві екології та природних ресурсів України. Ці нормативи містять максимально жорсткі вимоги до якості повітря і води з точки зору їх впливу на здоров'я людей. Але система цих норм не є досконалою, як в Україні, так і в інших країнах. У навколишнє середовище викидається велика кількість забруднюючих речовин, які не нормуються і достатнім чином не вивчені. У кожному п'ятому місті України кількість шкідливих речовин у повітрі перевищує допустиму норму в десятки разів.

Ще однією проблемою є те, що всі люди хочуть жити в чистому, красивому місці, але забувають, що поряд з правами у кожної людини присутні обов'язки. Досить часто можна побачити, як люди забруднюють водойми, парки, вулиці міст, викидаючи сміття в недозволених місцях, а через деякий час починають скаржитися на бруд навколо.

Якщо ми хочемо змінити світ на краще і зробити навколишнє середовище більш чистим та безпечним для нашого життя і здоров'я, то необхідно в першу чергу почати з себе.

Література:

1. Баб'як О. С, Біленчук П. Д., Чирва Ю. О. Екологічне право України: Навчальний посібник. – Київ : Атіка, 2000. – 216 с.
2. Закон України «Про охорону навколишнього середовища». – Київ : , 1991.
3. Екологічне право України. За редакцією професорів В.К. Попова і А.П. Гетьмани. – Харків, «Право». 2001.
4. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. – 848 с.